

E-LIS, DEPOZITUL DIGITAL DESTINAT PUBLICAȚIILOR DIN DOMENIUL ȘTIINȚELOR INFORMĂRII, DOCUMENTĂRII ȘI COMUNICĂRII

*E-LIS, THE DIGITAL REPOSITORY FOR INFORMATION, DOCUMENTATION
AND COMMUNICATION SCIENCE PUBLICATIONS*

Olga DASCAL, Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *The e-LIS digital repository is a strategic tool to developing coherent approaches on capturing, identifying, storing and retrieving professional library content. In the article he agreed on the need for professional documentation from a credible source with relevant digital content.*

Keywords: *e-LIS, databases, electronic resources, information services, open science, digital repository, librarianship, information science*

Astăzi, publicarea electronică a rezultatelor cercetărilor oferă oportunitatea de a împărtăși ideile și cunoștințele comunității științifice și publicului larg în mod liber. Aceasta se poate realiza prin crearea de repozitorii digitale. Ele pot deveni instrumente majore în dezvoltarea și asigurarea unei infrastructuri de cercetare prin oferirea accesului deschis la documentele științifice și metodice. Prin utilizarea tehnologiilor moderne, repozitoriile sunt capabile să asigure un nou nivel al comunicării științifice, să contribuie la formarea și menținerea imaginii profesionale și științifice [3].

Repozitoriile digitale pot fi considerate atât platforme de publicare și promovare, cât și sursă de dezvoltare profesională pentru personalul de specialitate din biblioteci. Conceptul de repozitoriu/arhivă electronică a fost definit de Stevan Harnad, care menționa că autoarhivarea furnizează o soluție optimă și inevitabilă pentru soluționarea problemelor comunicării științifice [1].

Necesitatea repozitoriilor științifice este esențială pentru orice organizație din următoarele considerente:

- ✓ modificări tehnologice;
- ✓ mărirea globală a volumului cercetărilor;
- ✓ creșterea nevoii de arhivare și de acces la informațiile nepublicate;
- ✓ extinderea cererii de a avea acces la obiecte de cunoaștere de oriunde și în orice moment.

Bazele de date și repozitoriile științifice, unde toate tipurile de documente sunt disponibile în formă digitală, sunt azi instrumente de lucru obișnuite pentru bibliotecarii Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Din pagina web a Bibliotecii meniul [Baze de date](#) la moment se oferă acces la peste 100 baze de date științifice, conținuturile digitale din care, contribuie esențial la susținerea procesului de învățământ și efectuarea cercetărilor de înaltă calitate.

International digital repository for Library and Information Science (e-LIS) <http://eprints.rclis.org/> este un depozit digital internațional în biblioteconomie și știința informației, inclusiv comunicarea. Dezvoltarea unei rețele internaționale a fost stimulată de extinderea conceptului Accesului Deschis la lucrări și facilitată de

diseminarea materialului în comunitatea LIS. Acest depozit digital este destinat atât publicațiilor din domeniul științelor informării și documentării, cât și celor din domeniul științelor comunicării [4].

e-LIS este un proiect ambițios, coordonat de o echipă de editori voluntari și găzduit de [Library System of the University of Naples Federico II](#).

Înființat în 2003, în câțiva ani, a devenit cel mai mare depozit internațional deschis în domeniul biblioteconomiei și științelor informării. Peste 22 500 de articole, prezentări susținute în cadrul conferințelor, recenzii, postere etc., în 22 limbi, pot fi consultate în acces deschis.

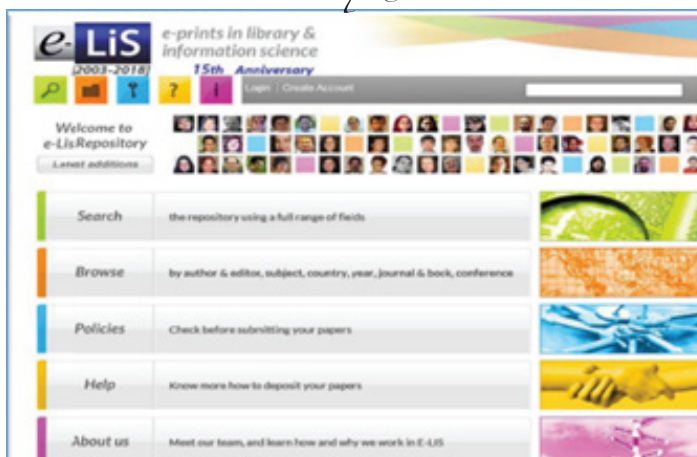

Impactul: comunitatea bibliotecară este interesată de promovarea unei noi paradigme a Accesului Deschis spre a oferi mai multe beneficii pentru știință și societate. Publicațiile vor avea o vizibilitate crescută, un impact și prestigiu mai mare în spațiul profesional. Accesul Deschis contribuie la diseminarea rezultatelor cercetărilor realizate. Benefic este faptul, că 100% din publicațiile indexate sunt oferite integral, full-text și corespund politicilor accesului deschis – 99%. Statisticile descărcărilor articolelor de pe platformă scot în evidență valoarea și importanța acestor conținuturi digitale, fiind într-un număr foarte impunător, cca 24 mln.

Succesul e-LIS în comunitatea profesională se datorează dezvoltării unei rețele internaționale, care a fost stimulată de extinderea conceptului de acces deschis la lucrări și facilitată de diseminare a materialului în comunitatea LIS.

Căutarea sau răsfoirea e-LIS este o experiență multilingvă, multiculturală, un exemplu de ceea ce s-ar putea realiza prin arhive cu acces deschis pentru a aduna comunitatea bibliotecară din toată lumea. Articolele pot fi răsfoite după: autor, subiect, țară, an de publicare, denumirea conferinței, etc.

Deoarece bibliotecarii sunt implicați în activități de advocacy pentru acces deschis, e-LIS le oferă experiența de care au nevoie pentru a comunica cu încredere atunci când se referă la cercetători și arhivele cu acces deschis, precum și experiența de a oferi cea mai bună asistență posibilă în activitatea științifică. În Repozitoriul digital eLIS - e print in Library & Information Science subiectele sunt clasificate conform schemei JITA „Classification System of Library and Information Science”, metoda de stocare a publicațiilor se efectuează în conformitate cu structura disponibilă.

Autorii sunt invitați să colaboreze la dezvoltarea acestui important proiect, prin trimiterea lucrărilor către serverul e-LIS, pentru a construi o colecție de documente LIS accesibile în cadrul unui sistem OAI compatibil la nivel internațional. Recent, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova s-a adresat comunității bibliotecare din țară cu indemn de a oferi vizibilitate maximă lucrărilor științifice prin publicarea lor, în mod gratuit, în e-LIS, depozitul digital destinat publicațiilor din domeniul profesional biblioteconomic. Lucrările transmise pentru publicare în acest repozitoriul trebuie să conțină titlu, numele autorilor, anul de publicare / apariție, paginația, adnotare și cuvinte-cheie în limba română și engleză.

Una din prioritățile profesionale este amplificarea poziției bibliotecilor ca actori-cheie și facilitatori ai Științei Deschise. Din această perspectivă „știința deschisă reprezintă o nouă abordare a modului în care se efectuează și se organizează cercetarea științifică, bazată pe cooperare și pe noi căi de difuzare a cunoștințelor, utilizând tehnologiile digitale și instrumente noi de colaborare” [5].

Din acest punct de vedere, accesul la conținuturi digitale în repozitoriul tematic de biblioteconomie și științe ale informării se înscrie perfect în orientarea comunității profesionale spre augmentarea creativității, inovației în baza interacțiunii comunicative.

Putem evidenția diverse beneficii ale repozitorului e-LIS:

- ✓ creșterea numărului de citări ale autorului,
- ✓ minimizarea timpului necesar pentru difuzarea de informații științifice,
- ✓ diversitatea formatelor, care pot fi indexate on-line,
- ✓ conservarea documentelor pe termen lung.

Scopul implicit al e-LIS, depozitul digital destinat publicațiilor din domeniul științelor informării, documentării și comunicării este dublu: păstrarea unor informații pe o anumită perioadă de timp și furnizarea de produse derivate din informațiile păstrate, care satisfac nevoile și dorințele comunității desemnate de utilizatori.

Referințe bibliografice:

1. CHERADI, Natalia. *Arhive instituționale (IR): rolul bibliotecilor. Master-Class „Repozitoriul instituțional: conceptualizare, conținut, etape de constituire”* [online] [citat 11.11.2021]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/cheradi/arhive-instituionale-ir>

2. CORGHENCI, Ludmila. Repozitoriul tematic național în biblioteconomie și Științe ale Informării – facilitator al cercetării în comunitatea bibliotecară. In: *Magazin bibliologic*. 2020, nr. 1-2, pp. 12-15. ISSN 1857-1476.
3. HARCONIȚA, Elena. Repozitoriul USARB: conceptualizare și abordare practică. In : *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, Ed. a 4-a : Materialele Colloquia Prof. din 18 oct. 2013*. Bălț, 2014, pp. 163-168 [online] [citat 11.11.2021]. Disponibil: [http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/1289/6/harconi%
c5%a3a.PDF](http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/1289/6/harconi%c5%a3a.PDF)
4. *e-LIS: International digital repository for Library and Information Science* [online]. Disponibil:<http://eprints.rclis.org/>
5. *Știința Deschisă în Republica Moldova: Studiu*. Chișinău: Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 2018. 263 p. ISBN 978-9975-3220-3-4. Disponibil: DOI: 10.5281/zenodo.1468418.
6. ȚURCAN, Nelly. *Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație*. Chișinău, 2012. 324 p. ISBN 978-9975-71-253-8.